

O'ZBEKISTONDA INVISTITSION FAOLIYATI VA KORXONALARNING INNOVATSION SIYOSATI

Ulug'bek Karimov

Annotatsiya: *O'zbekiston Respublikasi Markaziy Osiyo mintaqasida joylashgan va iqtisodiy rivojlanish yo'lida muhim bosqichlarni bosib o'tayotgan davlatlardan biridir. Mustaqillikka erishganidan so'ng, mamlakat iqtisodiyoti bozor iqtisodiyotiga o'tish jarayonini boshdan kechirdi va hozirgi kunda investitsion faoliyat hamda innovatsion siyosatni rivojlantirishga alohida e'tibor qaratmoqda.*

Kalit so'zlar: *O'zbekiston Respublikasi, iqtisodiyot, xorijiy investitsiyalar, soliq imtiyozlari, hamkorlik loyihalari, ilmiy tadqiqotlar, Moliyaviy qo'llab-quvvatlash.*

Investitsion faoliyat:

Investitsion faoliyat har qanday davlat iqtisodiyotining asosiy tarkibiy qismlaridan biridir. O'zbekistonda bu faoliyat quyidagi asosiy yo'nalishlarda amalga oshirilmoqda:

Xorijiy investitsiyalarni jalb qilish: Xorijiy investitsiyalarni jalb qilish O'zbekiston iqtisodiyotini rivojlantirishda muhim rol o'ynaydi. Hukumat tomonidan xorijiy investorlarga qulay sharoitlar yaratish, soliq imtiyozlari berish va huquqiy muhofaza kafolatlari taqdim etish yo'nalishida ko'plab chora-tadbirlar ko'rilmogda.

Soliq imtiyozlari: Xorijiy investorlar uchun soliq va bojxona to'lovlarida qator imtiyozlar berilgan. Bu imtiyozlar xorijiy kompaniyalarning mamlakatga kirib kelishini va faoliyatini kengaytirishini rag'batlantiradi.

Huquqiy muhofaza: Investitsiyalarni himoya qilish bo'yicha xalqaro konvensiyalar va ikki tomonlama shartnomalar imzolangan. Bu investorlarning huquqiy xavfsizligini ta'minlashga xizmat qiladi.

Investitsion forumlar va yarmarkalar: Davlat tomonidan turli xalqaro forumlar va ko'rgazmalar tashkil etilib, xorijiy investorlar uchun O'zbekistonning investitsion salohiyati namoyish qilinmoqda.

Mahalliy investitsiyalarni rivojlantirish: Mahalliy tadbirkorlikni qo'llab-quvvatlash va ularga investitsion resurslar bilan ta'minlash ham mamlakat iqtisodiy siyosatining muhim yo'nalishidir. Bu borada ko'plab kredit dasturlari va grantlar tashkil etilgan.

Kredit dasturlari: Davlat va xususiy banklar tomonidan tadbirkorlarga qulay shartlarda kreditlar ajratilmoqda. Bu kreditlar ishlab chiqarish quvvatlarini oshirish va yangi loyihalarni amalga oshirish uchun moliyaviy yordam beradi.

Grantlar: Innovatsion va istiqbolli loyihalarni qo'llab-quvvatlash uchun turli grant dasturlari mavjud. Bu grantlar orqali tadbirkorlar o'z loyihalarini amalga oshirishda qo'shimcha moliyaviy manbalarga ega bo'lishadi.

Davlat ko'magini kengaytirish: Mahalliy investitsiyalarni rag'batlantirish uchun davlat tomonidan turli ko'mak dasturlari, jumladan, subsidiyalar va soliq imtiyozlari taqdim etilmoqda.

Infratuzilma loyihalari: O'zbekistonda infratuzilma loyihalariga katta e'tibor qaratilmoqda. Transport, energetika va aloqa sohalarida ko'plab yirik loyihalar amalga oshirilmoqda.

Transport: Temir yo'l va avtomobil yo'llari infratuzilmasini modernizatsiya qilish va kengaytirish ishlari davom etmoqda. Bu loyihalar ichki va tashqi transport aloqalarini yaxshilashga xizmat qiladi.

Energetika: Energiya manbalarini rivojlantirish, jumladan, qayta tiklanuvchi energiya manbalarini joriy etish bo'yicha katta ishlar olib borilmoqda. Yangi elektr stansiyalari qurilishi va mavjudlarining modernizatsiyasi energetika tizimini barqarorlashtiradi.

Aloqa: Zamonaviy aloqa va axborot-kommunikatsiya texnologiyalarini rivojlantirishga katta e'tibor qaratilmoqda. Internet infratuzilmasini kengaytirish va raqamli xizmatlarni rivojlantirish bo'yicha ko'plab loyihalar amalga oshirilmoqda.

Bu yo'nalishlarda olib borilayotgan chora-tadbirlar O'zbekiston iqtisodiyotining barqaror va jadal rivojlanishini ta'minlashga xizmat qiladi.

Innovatsion siyosat.

Innovatsion siyosat mamlakatning raqobatbardoshligini oshirish va iqtisodiyotini barqaror rivojlantirishning asosiy omillaridan biridir. O'zbekiston korxonalari innovatsion siyosatni quyidagi asosiy yo'nalishlarda amalga oshirmoqda:

Innovatsion texnologiyalarni joriy etish: Zamonaviy texnologiyalarni ishlab chiqarish jarayonlariga joriy etish va ularni qo'llash korxonalarining samaradorligini oshirishda muhim omil hisoblanadi. Bu borada davlat va xususiy sektor hamkorligida ko'plab tadbirlar amalga oshirilmoqda.

Texnologik modernizatsiya: Korxonalar ishlab chiqarish jarayonlarini avtomatlashtirish va raqamlashtirish orqali samaradorlikni oshirmoqda. Bu jarayonda robototexnika, sun'iy intellekt va big data texnologiyalaridan foydalanilmoqda.

Hamkorlik loyihalari: Xalqaro va mahalliy kompaniyalar bilan hamkorlikda innovatsion texnologiyalarni joriy etish loyihalari amalga oshirilmoqda. Bu loyihalar tajriba va texnologiya almashinuvi orqali korxonalarni modernizatsiya qilishga yordam beradi.

Ilmiy tadqiqotlar va rivojlanish (R&D): Ilmiy-tadqiqot ishlari va innovatsion faoliyatni qo'llab-quvvatlash uchun maxsus markazlar va institutlar tashkil etilgan. Bu markazlar yangi texnologiyalarni yaratish va ularni amaliyotga joriy etishda muhim rol o'ynaydi.

Ilmiy markazlar: O'zbekistonning ko'plab universitetlari va ilmiy tadqiqot institutlarida R&D bo'limlari faoliyat yuritadi. Bu markazlar yangi texnologiyalarni ishlab chiqish va amaliyotga joriy etish bilan shug'ullanadi.

Innovatsion grantlar: Innovatsion loyihalarni moliyalashtirish uchun davlat va xususiy sektor tomonidan turli grantlar ajratilmoqda. Bu mablag'lar ilmiy tadqiqotlarni amalga oshirishda katta yordam beradi.

Startup ekotizimi: O'zbekistonda startup ekotizimi rivojlantirilmoqda. Yosh tadbirkorlar va startaplar uchun maxsus inkubatorlar, akseleratorlar va moliyaviy qo'llab-quvvatlash dasturlari tashkil etilgan.

Startup inkubatorlari: Yosh tadbirkorlar uchun biznes inkubatorlar va akseleratorlar tashkil etilgan bo'lib, ular orqali startap loyihalari uchun zarur bo'lgan resurslar va maslahat xizmatlari taqdim etiladi.

Moliyaviy qo'llab-quvvatlash: Startup loyihalarini moliyalashtirish uchun davlat va xususiy sektor tomonidan turli investitsiya va grant dasturlari taqdim etilmoqda. Bu dasturlar startaplarning rivojlanishiga katta hissa qo'shmoqda.

Davlat siyosati va qonunchilik: Hukumat tomonidan innovatsion faoliyatni qo'llab-quvvatlash va rivojlantirish uchun maxsus qonunlar va dasturlar qabul qilingan. Bu qonunchilik bazasi tadbirkorlik sub'ektlarining innovatsion faoliyatini rag'batlantiradi va himoya qiladi.

Qonunchilik Bazasi: Innovatsion faoliyatni qo'llab-quvvatlash uchun qator qonunchilik hujjatlari qabul qilingan. Xususan, "Innovatsion faoliyat to'g'risida"gi qonun va boshqa normativ-huquqiy hujjatlar innovatsion faoliyatni rag'batlantirishga xizmat qiladi.

Davlat Dasturlari: Innovatsion rivojlanishni ta'minlash maqsadida davlat tomonidan turli dasturlar ishlab chiqilgan. Bu dasturlar orqali korxonalar va ilmiy tadqiqot markazlari qo'llab-quvvatlanadi.

Xulosa:

O'zbekistonda investitsion faoliyat va korxonalarining innovatsion siyosati mamlakat iqtisodiyotini barqaror rivojlantirish va raqobatbardoshligini oshirishda muhim rol o'ynaydi. Xorijiy va mahalliy investitsiyalarni jalb qilish, zamonaviy texnologiyalarni joriy etish, ilmiy tadqiqotlarni qo'llab-quvvatlash va startup ekotizimini rivojlantirish orqali mamlakat iqtisodiyoti yanada rivojlanib, xalqaro maydonda mustahkam o'rin egallashiga xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR:

"НАДЕЖДА НАЦИИ"

МЕЖДУНАРОДНЫЙ КОНКУРС НАУЧНЫХ РАБОТ

1. <https://www.researchgate.net/publication/354149755> O'zbekiston iqtisodiyotini rivojlantirishda investitsiyalardan samarali foydalanish yo'llari
2. <https://cyberleninka.ru/article/n/o-zbekistonda-investitsiya-faoliyatini-samarali-olib-borish-yo-llari>
3. <https://typeset.io/pdf/issues-of-improving-investment-attractiveness-in-the-vf85szwc.pdf>

